

วันที่ ๔ ธ.ค. ๕๖ มีการประชุมวิสามัญมูลนิธิโรงเรียนรุ่งอรุณ และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนรุ่งอรุณ เมื่อถึงวาระที่ ๓.๒.๔ ผมก็ตาคู

วาระนี้ เรื่อง โครงการพัฒนาการเรียนการสอน โรงเรียนมัธยม วิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ ด้วย online program ร่วมกับการจัดห้องเรียนแบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)

ใช้ online program ของ MCO E-Learning (Marshall Cavendish Online E-Learning Portal) จากประเทศสิงคโปร์ มาใช้ในวิชาคณิตศาสตร์ และโปรแกรมของ Cambridge “English in Mind” ภายใต้กรอบหลักสูตรของ Common European Framework of Reference (CEFR) มาใช้ในวิชาภาษาอังกฤษ ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับทาง

ดำเนินมาตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๖ โดยมีการวิจัยควบไปด้วย

ดำเนินมาไม่นาน พบว่าครูบางคนเปลี่ยนไป เปลี่ยนจากครูสอน เป็นครูฟังและสังเกต และบรรยายภาค ในห้องเรียนก็ยิ่งเปลี่ยนไป เห็น active learning ชัดเจน ทางโรงเรียนถ่ายวิดีโอทัศนบรรยายภาคในห้องเรียน มาให้คณะกรรมการดู ทำให้ผมตาคู ดังกล่าวแล้ว

และแนะนำให้ เอาวิดีโอ นั้นขึ้น เว็บ หรือ YouTube เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ กลับทางห้องเรียน ในสังคมไทย ซึ่งจะเป็นเรื่องใหญ่มาก

อ่านหนังสือ ครูเพื่อศิษย์ สร้างห้องเรียนกลับทาง ได้ [ที่นี่](#)

ข้อค้นพบที่น่าสนใจมาก คือครูรู้จักศิษย์แต่ละคนมากขึ้น พบว่านักเรียนในชั้นมีสมรรถนะในการเรียน แตกต่างกันไป อย่างไม่คิดมาก่อน ได้ฟังข้อค้นพบนี้ ผมก็ยิ่งตาคูซิครับ เพราะผมอ่านจากหนังสือฝรั่ง มานานแล้ว ว่านักเรียนในยุคศตวรรษที่ ๒๑ มีลักษณะต่างจากนักเรียนสมัยก่อน ตรงที่นักเรียนในชั้น มีพื้นความรู้เดิมแตกต่างกันมาก ผมเอาข้อความนี้ไปบอกครูในที่ต่างๆ และถามว่าจริงไหม มีแต่คนบอกว่าจริง ไม่มีคนคัดค้านเลย แต่ผมก็ไม่เคยได้รับคำบอกเล่าหลักฐานข้อมูลยืนยัน มาได้รับในวันนี้

ที่ตื่นตัวตื่นใจก็คือ ความต่างนั้น อยู่ที่ทักษะในการเรียนรู้ และทักษะในการกำกับการเรียนรู้ ของตนเอง ซึ่งเป็นหัวใจของการเรียนรู้ตลอดชีวิต นักเรียนจำนวนหนึ่งไม่มีความรับผิดชอบเรียนความรู้ เชิงทฤษฎีที่บ้าน ในขณะที่นักเรียนอีกจำนวนหนึ่งค้นคว้าและเรียนล่วงหน้าไปไกล

ทำให้ผมระลึกชาติ กลับไปที่ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ที่เด็กชายวิจารณ์ พานิช เรียนชั้น ม. ๖ (เทียบเท่า ม. ๔ สมัยนี้) แอบเรียนรู้วิธีเรียนของอา และพี่ รวมสามคนที่เรียนแพทย์ เรียนวิศวะ และเรียนที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เพื่อนำมาปรับปรุงวิธีเรียนของตนเอง บัดนี้นายวิจารณ์ พานิช อายุกว่า ๗๑ ปี ยังคงเรียนรู้ meta-cognition skills อย่างต่อเนื่อง ผมโชคดี ที่สนใจเรื่องวิธีการเรียนรู้ และปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ของตนเอง ไปเรื่อยๆ ตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป

กลับมาที่ห้องประชุม วิสาหมณูสนธิ์โรงเรียนรุ่งอรุณ และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนรุ่งอรุณ คณะกรรมการแสดงความชื่นชมในการริเริ่มสร้างสรรค์ รูปแบบการเรียนรู้นี้ และผมแนะนำว่า เป้าหมายของห้องเรียนกลับทางคือ ยกระดับคุณค่าของครู และยกระดับการเรียนรู้ของนักเรียนจากการเรียนเนื้อหาวิชาโดยครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ไปสู่การเรียนรู้แบบนักเรียนสร้างความรู้ของตนเอง จากการลงมือปฏิบัติ และไตร่ตรองผลของการปฏิบัตินั้น โดยครูทำหน้าที่เอื้ออำนวยกระบวนการการเรียนรู้

ในการเรียนรู้สมัยใหม่ นักเรียนต้องไม่ใช่แค่มีความรู้ ท่องจำ และนำมาบอกได้ แต่จะต้องได้ฝึก ประยุกต์ใช้ความรู้ นั้น ในสถานการณ์จริง หรือใกล้เคียงสถานการณ์จริง เกิดทักษะในการประยุกต์ใช้ความรู้

ห้องเรียนกลับทาง จะเอื้อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะนี้

ความท้าทายต่อไปคือ ครูจะช่วยเหลือศิษย์ที่ขาดวินัยในตนเอง ในการที่จะเรียนทฤษฎีล่วงหน้าที่บ้าน ผมจึงแนะนำหนังสือ ครูเพื่อศิษย์ [สนุกกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑](#)

ที่แนะนำวิธีแก้ปัญหาศิษย์ไม่มีทักษะ ในการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ

วิจารณ์ พานิช

๕ ธ.ค. ๕๖

วันพอ วันมหามงคล

ห้องเรียนกลับทางที่โรงเรียนรุ่งอรุณ

เขียนโดย ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช

วันอาทิตย์ที่ 12 มกราคม 2014 เวลา 00:00 น. - แก้ไขล่าสุด วันอาทิตย์ที่ 12 มกราคม 2014 เวลา 20:42 น.

บันทึกนี้เขียนที่ [GotoKnow](#) โดย [Prof. Vicharn Panich](#)